

ZÁKON č. 301/1992 Sb. České národní rady

o Hospodářské komoře České republiky

a Agrární komoře České republiky

ze dne 5. května 1992

Změna: 121/1993 Sb.

Změna: 223/1994 Sb.

Česká národní rada se usnesla na tomto zákoně:

Část první

Úvodní ustanovení

§ 1

Účel zákona

Účelem tohoto zákona je upravit vznik, postavení a působnost Hospodářské komory České republiky a Agrární komory České republiky (dále jen "komory").

§ 2

- (1) K podpoře podnikatelských aktivit mimo zemědělství, potravinářství a lesnictví, k prosazování a ochraně zájmů a k zajišťování potřeb svých členů se zřizuje Hospodářská komora České republiky (dále jen "hospodářská komora").
- (2) K podpoře podnikatelských aktivit v zemědělství, potravinářství a lesnictví, k prosazování a ochraně zájmů a k zajišťování potřeb svých členů se zřizuje Agrární komora České republiky (dále jen "agrární komora").
- (3) Komory jsou sdruženími podnikatelů (právnických i fyzických osob)¹ přijatých za jejich členy.
- (4) Komory jsou právníckými osobami a zapisují se do obchodního rejstříku.
- (5) Sídlem hospodářské komory je hlavní město Praha; sídlem agrární komory je Olomouc.

¹ § 2 odst. 2 písm. a), b), d) obchodního zákoníku.

§ 3

- (1) Komory tvoří okresní komory a v hlavním městě Praze obvodní komory (dále jen "okresní komory") a u hospodářské komory začleněná živnostenská společenstva a u agrární komory začleněná zemědělská, potravinářská a lesnická společenstva (dále jen "společenstva").
- (2) Okresní komory jsou právními osobami a zapisují se do obchodního rejstříku.
- (3) Okresní komory v regionu se mohou slučovat v regionální komory. Regionální komory se mohou rozdělovat na okresní komory.
- (4) Na regionální komory se vztahují ustanovení tohoto zákona týkající se okresních komor.
- (5) Zájmová a jiná sdružení vzniklá na základě zvláštního zákona² se stávají společenstvy na základě vlastního rozhodnutí.
- (6) Vztahy komor k okresním komorám a společenstvům neupravené tímto zákonem upraví statuty komor.

§ 4

Působnost komory

- (1) Komory v rámci své působnosti zejména:
 - a) poskytují svým členům poradenské a konzultační služby v otázkách spojených s podnikatelskou činností,
 - b) vydávají vyjádření podle zvláštních předpisů³ a odborná stanoviska,
 - c) organizují vzdělávací činnost a spolupracují s orgány státní správy v zajišťování informačního servisu, profesního vzdělávání a forem rekvalifikace a při řešení problémů zaměstnanosti,
 - d) na základě předchozího souhlasu členů zabezpečují propagaci a šíření informací o jejich podnikatelské činnosti,
 - e) dbají, aby členové komor vykonávali podnikatelskou činnost odborně a v souladu s obecně závaznými právními předpisy,
 - f) navazují a rozvíjejí styky s komorami a obdobnými institucemi v zahraničí a uzavírají s nimi dohody, šíří znalosti o ekonomických podmínkách a právních předpisech týkajících se obchodních vztahů se zahraničím a v souvislosti s tím vydávají a rozšiřují informativní a odborné publikace,
 - g) vystavují osvědčení o skutečnostech důležitých v právních vztazích, které vznikají v mezinárodním obchodě; tato osvědčení mají povahu veřejných listin,
 - h) zřizují a spravují zařízení a instituce na podporu rozvoje podnikání a vzdělanosti,
 - i) spolupracují s podnikatelskými svazy a sdruženími na základě dohod uzavřených v souladu se statutem komor,

² Např. § 69 zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), zákon č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů, ve znění pozdějších předpisů, § 20f a násl. zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, v platném znění.

³ § 8 odst. 4, § 28 odst. 2, § 52 odst. 3 zákona č. 455/1991 Sb.

- j) zřizují stálé smírčí komise k předcházení obchodním sporům mezi svými členy,
 - k) vykonávají vlastní hospodářskou činnost na podporu řádného plnění svých úkolů a v souladu se svým posláním,
 - l) ve své působnosti se podílejí na odborné přípravě k výkonu povolání a podporují školská zařízení zřízená k tomuto účelu,
 - m) vedou evidenci členů komor.
- (2) Statut komor upraví působnost okresních komor a společenstev.

§ 5

- (1) Členy hospodářské komory mohou být právnické a fyzické osoby, které mají sídlo nebo bydliště na území České republiky, provozují podnikatelskou činnost⁴ s výjimkou činnosti v zemědělství, potravinářství a lesnictví a nejsou profesně organizovány podle jiného zákona.
- (2) Členy agrární komory mohou být právnické a fyzické osoby, které mají sídlo nebo bydliště na území České republiky, provozují podnikatelskou činnost v oblasti zemědělství, potravinářství a lesnictví a nejsou profesně organizovány podle jiného zákona.
- (3) Členství podnikatelů v komoře je dobrovolné. Na základě písemné žádosti podnikatele rozhoduje o přijetí za člena představenstvo okresní komory nebo společenstva. Práva a povinnosti člena vznikají dnem zápisu do seznamu členů.
- (4) Členství v komoře zaniká dnem výmazu ze seznamu členů komor na základě
 - a) zániku oprávnění k podnikatelské činnosti,
 - b) úmrtí,
 - c) zániku právnické osoby,
 - d) oznámení o vystoupení z komory,
 - e) vyloučení z komory.

§ 6

Práva a povinnosti člena

- (1) Člen hospodářské komory a člen agrární komory (dále jen "člen komory") má právo:
 - a) volit a být volen do orgánů komory; za právnické osoby má právo volit a být volena fyzická osoba, která je jejich statutárním orgánem nebo fyzická osoba, která je členem jejího statutárního orgánu,
 - b) využívat služeb poskytovaných komorou,
 - c) obracet se ke smírčím komisím komory.

⁴ § 2 odst. 2 písm. a), b), d) obchodního zákoníku.

(2) Člen komory má povinnost:

- a) vykonávat podnikatelskou činnost odborně a v souladu s obecně závaznými právními předpisy,
- b) dodržovat statut, jednací a volební řád komory,
- c) řádně platit stanovené členské příspěvky.

Část druhá

Orgány okresní komory a komory

§ 7

(1) Okresní komora má tyto orgány:

- a) shromáždění delegátů,
- b) představenstvo okresní komory,
- c) předsedu a místopředsedy,
- d) dozorčí radu okresní komory.

(2) Komora má tyto orgány:

- a) sněm komory složený ze všeobecné sněmovny a sněmovny společenstev,
- b) představenstvo komory,
- c) prezidenta a viceprezidenta,
- d) dozorčí radu komory.

(3) Funkční období orgánů komory a okresní komory je nejvýše tříleté. Pokud sněm komory nerozhodne jinak, je funkce v orgánech okresní komory a komory funkcí čestnou. Za její výkon je příslušnou komorou vyplácena náhrada za ztrátu času a náhrada hotových výdajů.

(4) Volební a jednací řád okresní komory a komory upraví vnitřní poměry těchto orgánů, zejména délku funkčního období, počet členů volených orgánů a způsob jejich volby, způsob jednání orgánů okresní komory a komory.

(5) Členství v orgánech okresní komory a komory je nezastupitelné.

Orgány okresní komory

§ 8

Shromáždění delegátů

- (1) Nejvyšším orgánem okresní komory je shromáždění delegátů. Tvoří ho delegáti zvolení členy okresní komory podle volebního řádu okresní komory.
- (2) Shromáždění delegátů se může platně usnášet, je-li přítomna nadpoloviční většina všech delegátů. K platnosti usnesení je třeba souhlasu nadpoloviční většiny přítomných delegátů. Hlasy všech delegátů jsou si rovny.
- (3) Shromáždění delegátů
 - a) volí a odvolává předsedu, místopředsedy, členy představenstva okresní komory, dozorčí radu a členy smírčí komise okresní komory, je-li zřízena; volba předsedy se koná tajným hlasováním,
 - b) schvaluje, mění a ruší statut okresní komory, který musí být v souladu se statutem komory,
 - c) volí zástupce na sněm komory z řad členů okresní komory,
 - d) schvaluje sloučení okresní komory s jinými okresními komorami, případně rozdělení regionální komory,
 - e) stanoví hlavní úkoly okresní komory,
 - f) schvaluje rozpočet okresní komory, její účetní závěrku a zprávu představenstva a dozorčí rady okresní komory o činnosti a hospodaření,
 - g) schvaluje zásady odměňování pracovníků okresní komory,
 - h) rozhoduje o pozastaveném rozhodnutí představenstva okresní komory,
 - i) rozhoduje o odvolání proti rozhodnutí o nepřijetí za člena komory a o jeho vyloučení,
 - j) rozhoduje o dalších záležitostech okresní komory, jejichž rozhodnutí si vyhradila.
- (4) Shromáždění delegátů svolává představenstvo okresní komory nejméně jednou za rok; je povinno jej svolat vždy, požádá-li o to písemně alespoň jedna třetina všech delegátů okresní komory, nebo dozorčí rada okresní komory, a to nejpozději do dvou měsíců.

§ 9

Představenstvo okresní komory

- (1) Představenstvo okresní komory je řídicím orgánem okresní komory; za svou činnost odpovídá shromáždění delegátů.
- (2) Členy představenstva okresní komory jsou předseda, místopředsedové a další členové.
- (3) Představenstvo okresní komory rozhoduje o všech jejích záležitostech, které tento zákon, statut a jednací řád okresní komory nebo usnesení shromáždění delegátů nesvěřují jinému orgánu okresní komory.

- (4) Představenstvo okresní komory zejména:
- a) připravuje podklady pro jednání shromáždění delegátů a zajišťuje výkon jejich usnesení,
 - b) rozhoduje o přijetí za člena komory a o jeho vyloučení,
 - c) rozhoduje o pozastaveném rozhodnutí předsedy a místopředsedy,
 - d) odpovídá za hospodaření s majetkem okresní komory,
 - e) jmenuje a odvolává ředitele úřadu okresní komory.
- (5) Představenstvo okresní komory svolává předseda nejméně čtyřikrát za rok. Představenstvo okresní komory rozhoduje nadpoloviční většinou hlasů všech svých členů, pokud statut okresní komory nestanoví jinak.

§ 10

Předseda okresní komory

- (1) Předseda zastupuje okresní komoru navenek a jedná jejím jménem.
- (2) Předseda svolává a řídí jednání představenstva okresní komory, dohlíží na činnost úřadu okresní komory a vykonává další činnosti, které mu stanoví statut, usnesení shromáždění delegátů nebo představenstva okresní komory.
- (3) V době nepřítomnosti zastupuje předsedu jím pověřený místopředseda nebo jiný jím pověřený člen představenstva okresní komory.

§ 11

Dozorčí rada okresní komory

- (1) Dozorčí rada okresní komory je kontrolním orgánem okresní komory; za svou činnost odpovídá shromáždění delegátů.
- (2) Dozorčí rada okresní komory
 - a) kontroluje hospodaření a činnost okresní komory v rozsahu stanoveném statutem nebo usnesením shromáždění delegátů,
 - b) pozastavuje výkon rozhodnutí předsedy a místopředsedů, jsou-li v rozporu s obecně závaznými právními předpisy, statutem nebo ostatními předpisy komory; pozastavené rozhodnutí předkládá představenstvu okresní komory,
 - c) pozastavuje výkon rozhodnutí představenstva, je-li v rozporu s obecně závaznými právními předpisy, statutem nebo ostatními předpisy komory; pozastavené rozhodnutí předkládá shromáždění delegátů.
- (3) Činnost dozorčí rady okresní komory řídí její předseda volený tajným hlasováním ze členů dozorčí rady okresní komory.
- (4) Členství v dozorčí radě okresní komory je neslučitelné s členstvím v představenstvu okresní komory nebo komory. Členem dozorčí rady nemůže být pracovník okresní komory nebo komory.

§ 12 Úřad okresní komory

- (1) Výkonným orgánem okresní komory je úřad okresní komory.
- (2) Úřad okresní komory tvoří pracovníci okresní komory. Pracovník okresní komory nesmí být podnikatelem nebo se podílet na podnikání jiných právnických nebo fyzických osob, nesmí vykonávat činnost jako statutární orgán nebo člen statutárního nebo jiného orgánu jiné právnické osoby, která vykonává podnikatelskou činnost.
- (3) Úřad okresní komory
 - a) vede administrativu a zajišťuje běžný chod okresní komory,
 - b) připravuje podklady pro jednání orgánů okresní komory,
 - c) plní další úkoly podle pokynů představenstva okresní komory.
- (4) Úřad okresní komory řídí a za jeho činnost odpovídá představenstvu okresní komory ředitel, který je jejím pracovníkem.

Orgány komory

§ 13 Sněm komory

- (1) Sněm komory je nejvyšším orgánem komory. Tvoří jej všeobecná sněmovna složená ze zástupců okresních komor a sněmovna společenstev složená ze zástupců společenstev. Každý zástupce má jeden hlas.
- (2) Sněm komory:
 - a) rozhoduje o statutu, volebním a jednacím řádu komory a o volebním a jednacím řádu okresních komor,
 - b) stanoví hlavní úkoly komory,
 - c) volí a odvolává prezidenta, viceprezidenty, členy představenstva komory, dozorčí radu komory a členy smírčí komise komory z řad členů komory,
 - d) schvaluje výši a způsob placení členských příspěvků (dále jen "příspěvkový řád") a rozhoduje o udělení výjimek z jejich placení,
 - e) schvaluje rozpočet komory, roční účetní závěrku a zprávu představenstva komory a dozorčí rady komory o činnosti a hospodaření komory,
 - f) rozhoduje o pozastaveném rozhodnutí představenstva komory,
 - g) schvaluje zásady odměňování pracovníků komory,
 - h) rozhoduje o dalších záležitostech, které si vyhradí.
- (3) Sněm komory je schopen se platně usnášet, je-li přítomna nadpoloviční většina zástupců zvolených do všeobecné sněmovny a nadpoloviční většina zástupců zvolených do sněmovny

společenstev. K platnosti usnesení sněmovny je třeba souhlasu nadpoloviční většiny přítomných zástupců zvolených do příslušné sněmovny. Sněmovny hlasují odděleně, nestanoví-li tento zákon jinak.

- (4) Prezidenta, viceprezidenty, dozorčí radu a členy smírčí komise volí obě sněmovny společně. Členy představenstva volí sněm tak, že každá sněmovna volí polovinu z počtu členů představenstva.
- (5) Volba prezidenta se koná tajnou volbou. Statut může stanovit odchylky od odst. 3.
- (6) Dojde-li k nesouhlasnému rozhodnutí sněmoven, svolá prezident komory dohodovací jednání sněmoven. Postup dohodovacího jednání upraví statut komory.
- (7) Sněm komory svolává představenstvo komory nejméně jednou ročně. Představenstvo je povinno sněm komory svolat vždy, požádá-li o to písemně nejméně jedna třetina okresních komor, společenstev nebo jedna desetina zástupců okresních komor nebo zástupců společenstev nebo dozorčí rada komory, a to nejpozději do tří měsíců.

§ 14

Představenstvo komory

- (1) Představenstvo komory je řídicím orgánem komory; za svou činnost odpovídá sněmu komory.
- (2) Členy představenstva komory jsou prezident, viceprezidenti a členové zvolení sněmem komory.
- (3) Představenstvo komory rozhoduje o všech záležitostech komory, které tento zákon, statut nebo jednací řád komory nebo usnesení sněmu komory nesvěří jinému orgánu komory.
- (4) Představenstvo komory zejména:
 - a) připravuje podklady pro jednání sněmu komory a zajišťuje výkon jeho usnesení,
 - b) odpovídá za hospodaření s majetkem komory,
 - c) rozhoduje o pozastaveném rozhodnutí prezidenta a viceprezidenta,
 - d) jmenuje a odvolává tajemníka úřadu komory.
- (5) Představenstvo komory svolává prezident nejméně čtyřikrát za rok. Představenstvo komory rozhoduje nadpoloviční většinou hlasů všech svých členů, pokud statut komory nestanoví jinak.

§ 15

Prezident komory

- (1) Prezident komory zastupuje komoru navenek a jedná jejím jménem.
- (2) Prezident komory svolává a řídí jednání představenstva komory, dohlíží na činnost úřadu komory a vykonává další činnost, kterou mu stanoví statut komory, usnesení sněmu komory nebo představenstva komory.
- (3) V době nepřítomnosti zastupuje prezidenta jím pověřený viceprezident nebo jiný jím pověřený člen představenstva komory.

§ 16 Dozorčí rada komory

- (1) Dozorčí rada komory je kontrolním orgánem komory; za svou činnost odpovídá sněmu komory.
- (2) Dozorčí rada komory:
 - a) kontroluje hospodaření a činnost komory v rozsahu stanoveném statutem komory nebo usnesením sněmu komory,
 - b) pozastavuje výkon rozhodnutí prezidenta, případně viceprezidenta, jsou-li v rozporu s obecně závaznými právními předpisy, statutem nebo ostatními předpisy komory; pozastavené rozhodnutí předloží představenstvu komory,
 - c) pozastavuje výkon rozhodnutí představenstva komory, jsou-li v rozporu s obecně závaznými právními předpisy, statutem nebo ostatními předpisy komory; pozastavené rozhodnutí předloží sněmu komory.
- (3) Činnost dozorčí rady komory řídí její předseda volený tajným hlasováním ze členů dozorčí rady komory.

§ 17 Úřad komory

- (1) Výkonným orgánem komory je úřad komory.
- (2) Úřad komory tvoří pracovníci komory, na které se vztahuje zákaz uvedený v § 12 odst. 2.
- (3) Úřad komory:
 - a) vede administrativu a zajišťuje běžný chod komory,
 - b) připravuje podklady pro jednání orgánů komory,
 - c) plní další úkoly podle pokynů představenstva komory.
- (4) Úřad komory řídí a za jeho činnost představenstvu komory odpovídá tajemník, který je pracovníkem komory.

Část třetí

Hospodaření okresní komory a komory

§ 18

- (1) Okresní komory, komora a společenstva samostatně spravují svůj majetek.
- (2) Okresní komory a komora hospodaří podle ročního rozpočtu.

- (3) Příjmy okresních komor tvoří určená část členských příspěvků, dotace, dary a jiné příjmy.
- (4) Příjmy komory tvoří určená část členských příspěvků, dotace, dary a jiné příjmy.
- (5) Rozdělení členských příspěvků mezi komoru, okresní komory a společenstva je určeno ročním rozpočtem komory.

Část čtvrtá

Rozhodčí soud

§ 19

- (1) Při Hospodářské komoře České republiky působí jako stálý rozhodčí soud Rozhodčí soud při Hospodářské komoře České republiky a Agrární komoře České republiky jako nezávislý orgán pro rozhodování sporů nezávislými rozhodci podle předpisů o rozhodčím řízení.
- (2) V čele stálého rozhodčího soudu (dále jen "rozhodčí soud") je předsednictvo jmenované představenstvy obou komor na dobu tří let. Předseda rozhodčího soudu má právo účastnit se jednání představenstev obou komor. Předsednictvo rozhodčího soudu je způsobilé se usnášet, je-li přítomna nadpoloviční většina jeho členů; usnáší se nadpoloviční většinou přítomných členů. Předsednictvo rozhodčího soudu se skládá z předsedy, místopředsedů a členů. Předsednictvo volí předsedu a místopředsedy, kteří jednají jménem rozhodčího soudu.
- (3) Rozhodčí soud rozhoduje majetkové spory podle zvláštního zákona.⁵
- (4) Způsob řízení a rozhodování, způsob jmenování rozhodců, jejich počet, organizační uspořádání rozhodčího soudu, sazebník odměn rozhodců, pravidla o nákladech řízení a další otázky související s činností rozhodčího soudu a jejím ekonomickým zajištěním upravuje Statut a Řád rozhodčího soudu.

⁵ Zákon č. 216/1994 Sb., o rozhodčím řízení a o výkonu rozhodčích nálezů.

Část pátá

Společná, přechodná a závěrečná ustanovení

§ 20 Dohled

- (1) Představenstvo komory předkládá vládě České republiky (dále jen "vláda") do 15 dnů od schválení sněmem statut, jednací, volební a příspěvkový řád komory.
- (2) Vláda rozhodne do 30 dnů od předložení statutu, jednacího, volebního a příspěvkového řádu komory o jejich potvrzení; nepotvrdí je, jsou-li v rozporu s obecně závaznými právními předpisy nebo byly-li přijaty v rozporu s tímto zákonem. Pokud komora nezjedná nápravu do 45 dnů od rozhodnutí vlády, předloží vláda věc k rozhodnutí České národní radě.

§ 21 zrušen

§ 22

- (1) Vláda do 60 dnů od účinnosti tohoto zákona jmenuje dvacetipětičlenné přípravné výbory pro každou z komor (dále jen "výbor"). Přitom dbá o zastoupení různých podnikatelských činností. Návrhy na složení výboru mohou podat vládě členové komory do 15 dnů od účinnosti tohoto zákona.
- (2) Výbor jedná jménem komory až do vytvoření orgánů uvedených v § 7 tohoto zákona. Výbor zvolí v tajném hlasování předsedu, který řídí jeho činnost.
- (3) Výbor je oprávněn vyvíjet pouze činnost směřující k ustavení orgánů uvedených v § 7 tohoto zákona.

§ 23

- (1) Výbor zajistí volbu delegátů okresních komor z členů okresních komor nejpozději do 6 měsíců od účinnosti tohoto zákona. Konání voleb oznámí veřejným vyhlášením vhodnými prostředky. Podrobnosti volby upraví prozatímní volební řád vydaný výborem.
- (2) Výbor svolá ustavující shromáždění delegátů okresních komor nejpozději do 7 měsíců od účinnosti tohoto zákona a předloží jim návrh prozatímního statutu, prozatímního jednacího řádu a prozatímního volebního řádu okresní komory tak, aby je delegáti ustavujícího shromáždění obdrželi nejméně 15 dnů předem.
- (3) Pro ustavující shromáždění delegátů platí § 8 odst. 2 tohoto zákona.

- (4) Není-li ustavující shromáždění delegátů schopno se usnášet, svolá výbor náhradní ustavující shromáždění delegátů tak, aby se konalo do tří týdnů ode dne, kdy se mělo konat ustavující shromáždění delegátů původně svolané. Náhradní ustavující shromáždění delegátů je schopno usnášení bez ohledu na počet přítomných delegátů.

§ 24

- (1) Ustavující shromáždění delegátů zvolí tajným hlasováním zástupce do všeobecné sněmovny komory. Počet členů komory, na které připadá jeden zástupce, určí výbor tak, aby všeobecná sněmovna komory měla alespoň 150 členů a aby každá okresní komora měla ve všeobecném sněmu komory alespoň jednoho zástupce.
- (2) Každé společenstvo ve lhůtě 7 měsíců od účinnosti tohoto zákona zvolí jednoho zástupce do sněmovny společenstev.
- (3) Výbor svolá sněm komory nejpozději do 9 měsíců ode dne účinnosti tohoto zákona a předloží zástupcům návrhy statutu, volebního, jednacího a příspěvkového řádu komory a návrh volebního a jednacího řádu okresních komor tak, aby zástupci zvolení do sněmu komory obdrželi tyto návrhy nejpozději 15 dnů před zahájením sněmu komory.

§ 25

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. července 1992 s výjimkou ustanovení o agrární komoře, která nabývají účinnosti dnem 1. ledna 1993.

Burešová v. r.

Pithart v. r.

Vybraná ustanovení novel

Čl. II zákona č. 121/1993 Sb.

Přechodné ustanovení

Členství v Hospodářské komoře České republiky, které osobám uvedeným v § 5 odst. 1 zákona České národní rady č. 301/1992 Sb., o Hospodářské komoře České republiky a Agrární komoře České republiky, vzniklo dnem 1. července 1992, zaniká uplynutím tří měsíců ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, pokud tyto osoby k tomuto datu neoznámí představenstvu okresní komory, že zůstávají členy komory.